

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра філософії

Затверджено
На засіданні кафедри філософії
факультету філософського
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 4 вересня 2017 р.)

Завідувач кафедри філософії
докт. філос. наук, проф. Карась А. Ф.

Силабус з навчальної дисципліни
«СЕМІОТИЧНИЙ АНАЛІЗ у ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ»
третього освітньо-наукового рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 033-філософія

Львів 2017 р.

СИЛАБУС дисципліни
СЕМІОТИЧНИЙ АНАЛІЗ у ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ. Проф. Карась А. Ф
(2019-2020 навчальний рік)

Назва курсу	Семіотичний аналіз у філософсько-культурологічних дослідженнях
Адреса викладання курсу	М.Львів вул.. Університетська,1 ауд. 301
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра філософія
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 – гуманітарні науки; 033- філософія
Викладач	Професор Карась А. Ф., доктор філософських наук
Контактна інформація викладача	anatolijkaras@yahoo.com , anatoliy.karas@lnu.edu.com
Консультації по курсу відбуваються	Понеділок 11.00-12.00. вул. Університетська,1, а.316; також консультації за попередньою домовленістю через Skure (для узгодження часу писати на електронну пошту: anatolijkaras@yahoo.com)
Інформація про курс	Дисципліна «Семіотичний аналіз у філософсько-культурологічних дослідженнях» є вибірковою для спеціальності 033 – філософія, освітньої програми третього рівня (аспірантура); викладається в 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). http://filos.lnu.edu.ua/departament/filosofiji - електронна сторінка кафедри філософії ЛНУ імені Івана Франка

<p>Анотація курсу</p>	<p>Предметом навчальної дисципліни є <i>процес семіозу</i>, який полягає в дії знаків і знакових систем як засобів сприйняття реальності й генерування, перетворення та зберігання інформації в суспільстві та природі. Головною функцією семіотичної системи є здатність моделювати дійсність в напрямку її динамічної зміни. Курс розроблено таким чином, щоб надати аспірантам знання, необхідні для розуміння семіотичної природи інформації, дискурсів, наративів і текстів та для з'ясування ролі знаків і символів як невід'ємних чинників розгортання соціокультурної і політичної дійсності. Навички семіотичного аналізу сприятимуть поглибленню критичного мислення і його рефлексивного потенціалу стосовно дослідження соціально-культурних процесів. Цей навчальний курс особливо актуальний для сучасної України, яка перебуває у перманентному стані гібридної війни на шляху до (а) оновлення освітньої парадигми навчання, (б) національного соціально-культурного розвитку і (в) конструювання громадянської ідентичності серед світової і Європейської спільноти.</p>
<p>Мета і завдання курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Мета</i> навчальної дисципліни полягає в тому, щоб засвоїти основи семіотичного аналізу в двох аспектах: <i>теоретичному</i> – виявити опосередкувальний вплив знаків, символів і знакових систем на формування концептуально-світоглядних і когнітивних орієнтирів та парадигм розуміння дійсності, і <i>практичному</i> – виявити природу семіозу як розгортання певної моделювальної інтерпретації і сприйняття соціально-культурної дійсності та природи людини. • <i>Завданнями курсу є</i>: (а) експлікація семіотичних передумов картезіанської субстанційної дихотомії мислення і тілесності й (б) подолання світоглядного протиставлення природи і культури, матерії і духу, розуму та емоцій, природознавства і гуманітаристики; (в) з'ясування впливу філософської семіотики Ч. С. Пірса на гуманітарно-культурну ситуацію сучасності в аспектах літературної, художньо-мистецької та наукової активності людини; (г) формування філософської рефлексії як здатності до семіотичного аналізу дійсності та її когнітивної інтерпретації. • <i>Освітньою метою</i> курсу є формування семіотичної культури критичного мислення, вміння аргументовано аналізувати символічно-дискурсивні та репрезентативні особливості ідеологічного впливу і володіти сучасними підходами щодо наукової інтерпретації проблем інформаційного розвитку суспільства в контексту глобальних викликів.

Література для вивчення дисципліни

Курс забезпечений базовою літературою. Засвоєння матеріалу відбувається на основі підручника, перекладеного автором цього курсу українською мовою:

Ділі Дж. Основи семіотики. Львів: Арсенал, 2000. 232 с., а також із залученням монографій і статей, які сприяють формуванню фахових компетенцій і навичок для семіотичного аналізу дійсності (Усі названі нижче джерела є доступними для аспірантів через викладача або інтернет):

Андрейчук Н. І. Семіотика лінгвокультурного простору Англії кінця ХУ – початку ХУІІ століття. Львів, 2011. (Лінгвокультурний простір як форма репрезентації життєвого світу людини. С. 84-119.)

Бодрийяр Ж. Символічний обмін та смерть / <https://ukrplib.com.ua>

Гірц К. Інтерпретація культур. Вибрані есе. Пер. з англ. Київ, 2001. <https://docs.google.com/viewer?url=http://ukrcenter.com/!FilesRepository/Literature\ Upload3//a0c10a5a-7ad4-4473-bcc4-9a3b62ab7971.pdf>

Ильин М. Політиця (Семіотика культурних процесів) // Семіотика. Антологія / Сост. Степанов Ю. С. Москва. 2001. С. 613-625.

Лободанов А. П. Семіотика искусства: история и онтология. Москва: ГИИ, 2011. 672 с.

Мечковська Н. Б. Семіотика: язык, природа, культура. Москва, 2007.

Карась А. Семіотична перспектива інтерпретації реальності як дійсності / Філософська думка. Київ, Випуск 5, 2008. С. 16-29.

Маланюк Є. Книга спостережень. Том Другий. Торонто, 1966. (Малоросійство. С. 229-247).

Масенко Л. Мова і політика. К.: Соняшник, 1999. С. 33-49.

Моріс Ч. В. Основи теорії знаків // Семіотика. Антологія / Сост. Степанов Ю. С. Москва. 2001. С. 45-98.

Моріс Ч. В. Знаки і дії (З книжки «Значення і позначення») // Семіотика. Антологія. С. 129-144.

Пирс Ч. С. Некоторые последствия четырех неспособностей / Пирс Ч. С. Избранные философские произведения. Москва: Логос, 2000. 48-96.

Пирс Ч. С. Фаллибализм, непрерывность и эволюция / Принципы философии. Том I. Санкт-Петербург, 2001. С. 116-139.

Почепцов Г. Г. Семіотика. Київ, Ваклер, 2020. 432 с.

Сайд Е. Культура й імперіялізм. Київ: 2007. (Наратив і соціальний простір. С. 111-135); (Колаборація, незалежність і визволення. С. 365-393).

Томпсон Е.М. Трубадури імперії. Російська культура і колоніалізм. Київ: Основи, 2006. С. 242-312.

Фельдман Барретт Ліза. Як народжуються емоції? Харків, 2018.

Чекан Ю. «Життя за царя» М. Глінки та імперська ідеологія. Львів, 2016. (Бібліотека кафедри).

	<p><i>Ядацький Я. Ю.</i> Метафізика і семіотика. Кам'янець-Подільський, 2019. С.154-195, 227-241.</p> <p><i>Deely John.</i> Purely Objective Reality. Mouton de Gruyter. Berlin-New York, 2009. (The Social Construction of Reality. P. 110-123).</p> <p><i>Deely John.</i> Semiotic Animal. A postmodern definition of human being transcending Patriarchy and Feminism. 2010. 160 p.</p> <p><i>Deely John.</i> <i>Four Ages of Understanding.</i> The First Postmodern Survey of Philosophy from Ancient Times to the Turn of the Twenty-first Century. University of Toronto Press. 2001. 1020 p.</p> <p><i>Deely John.</i> What Distinguishes Human Understanding? South Bend, Indiana. 2002. (The Semiosis of Sensation. P. 33-38).</p> <p><i>Philosophical Writings of Peirce.</i> Selected and edited with an introduction by Justus Buchler/ Dover Publication. Inc. New York, 1955. (Logic as Semiotic: The Theory of Signs. P. 98-120).</p> <p><i>Paul Cogley.</i> What the Humanities are for – a Semiotic Perspective – URL: https://eprints.mdx.ac.uk/14426/1/What%20the%20humanities%20are%20for%2017%20Nov%2014.pdf</p> <p><i>Søren Brier.</i> The Paradigm of Peircean Biosemiotics. (Фонд Кафедри).</p> <p><i>Riin Magnus and Kalevi Kull.</i> Roots of Culture in the Umwelt. URL: file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/СЕМІОТИКА/SILABUS/Roots_of_Culture_in_the_Umwelt.pdf</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	<p>48 годин аудиторних. 3 них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять і 42 годин самостійної роботи</p>

Очікувані результати навчання

Після завершення курсу аспірант повинен:
Знати:

- ✚ історичні етапи розвитку семіотики і роль філософії Ч. С. Пірса;
- ✚ в чому полягає неповнота і помилковість картезіанства з погляду семіотики;
- ✚ основні принципи семіотичного тлумачення суспільного буття і культури
- ✚ особливості семіотичного повороту у філософії і та його проблематизацію в постмодернізмі;
- ✚ історію розвитку семіотики; відмінності між семіологією й семіотикою;
- ✚ відмінності між моделями знаків і знакових систем Ф де Сосюра й Ч. С. Пірса щодо природи референції;
- ✚ типи знаків та особливості символічної і дискурсивної репрезентацій;
- ✚ що таке денотат, конотат; сигніфікат і сигніфікант;
- ✚ у чому полягає семіотичне розуміння культури та її зв'язку з розумом?
- ✚ що таке умвельт та інненвельт щодо їхньої відмінності від довкілля і середовища;
- ✚ особливості рівнів семіозу в його зв'язку з еволюцією і антропосеміозом;
- ✚ чому вербальна мова є другою моделювальною системою, а культура – третьою;
- ✚ в чому полягає потенціал семіотичного аналізу?
- ✚ чому семіотика зберігає онтологічний потенціал дослідження?
- ✚ особливості соціальних знакових систем, зокрема невербального змісту;
- ✚ характеристику «емоційної гранулярності» щодо її обумовлення семіотичними матрицями;
- ✚ семіотичні джерела відмінності між реальністю і дійсністю;
- ✚ структурні особливості тексту і пояснити причини незводимості його до авторської суб'єктивності;
- ✚ характерні риси імперського типу семіозу та його дискурсивне і наративне походження;
- ✚ чому семіотичний аналіз належить до екологічного погляду на реальність?

У результаті засвоєних знань аспірант повинен уміти:

- ✓ працювати з філософською і художньою літературою, книгами, словниками та іншими джерелами інформації в аспекті застосування семіотичного аналізу;
- ✓ розрізняти «речі», «об'єкти», «знаки», «знамення», «предмети» тощо;
- ✓ визначати смислові і невербальні семіотичні умови генерування контекстів інтерпретації;
- ✓ розрізняти фізичну реальність, віртуальну реальність та антропологічну дійсність;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ пояснити джерела генерування значень, сенсів, кодів, символів і смислів; ✓ розрізняти знаки-ікони від знаків-індексів і знаків-символів щодо їхнього впливу на конструювання дійсності; ✓ обґрунтувати в чому полягає референційна природа значення та її контекстуальна релятивність; ✓ визначати семіотичні складові елементи «видосвіту» (<i>umwelt</i>) і вказати на його відмінність від «життєсвіту»; ✓ пояснити, що таке «семіотична компетенція»; ✓ пояснити локутивну, іллокутивну та перлокутивну особливості вербальної знакової системи; ✓ характеризувати семантичні й синтаксичні особливості знакових систем; ✓ встановлювати зв'язок між «контекстом», «структурою» і «кодом»; ✓ застосовувати семіотичний аналіз для дослідження української соціально-культурної дійсності. ✓ свідомо застосовувати семіотичну філософську методологію у фаховій діяльності; ✓ критично мислити, спираючись на семіотичний потенціал розуму; ✓ визначати перспективи соціально-культуро поступу України в контексті конструювання єдиного цивілізаційного розвитку людства
Формат курсу	Очний
Тематика курсу	<p>Тема 1. Семіотичний поворот у філософії та його лінгвістична складова. Речі-знаки-об'єкти. Сенси і смисли. Подолання картезіанства. Семіоз як предмет семіотики.</p> <p>Тема 2. Семіотика і семіологія. Моделі знаків у Пірса і Сосюра. Типи знаків і поняття семіотичної компетенції. Вербальна мова як знакова система.</p> <p>Тема 3. Знак і суспільство. Знакові системи й елементи соціальної і культурної семіотики.</p> <p>Тема 4. Поняття семіозу та його рівні. Еволюція, семіоз і етика (Ділі Дж.)</p> <p>Тема 5. Семіотичні основи комунікації. Людина як семіотична тварина. Поняття природи до і після 17 століття.</p> <p>Тема 6. Що таке «об'єктивна реальність» і як вона можлива?</p> <p>Тема 7. Життєвий світ, умвельт та інненвельт. Семіосфера і культурні витoki умвельту.</p> <p>Тема 8. Залежність розуміння від перцептивного семіозу. Емпатія і дискурсивно-етичні практики.</p> <p>Тема 9. Культура як семіотична система. Поняття семіотичної матриці. Семіотика музики, архітектури і</p>

	<p>традиції.</p> <p>Тема 10. Реальність і дійсність. Соціальне конструювання дійсності і джерела суб'єктивності. Відчуття, сприйняття та емоції.</p> <p>Тема 11. Інформація, повідомлення і знання. Текст, його структура і підґрунтя. Неповнота (недостатність) інтесуб'єктивності.</p> <p>Тема 12. Проблема симулякрів і симуляції в розумінні, повідомленні й активності. Від дійсності до гіперреальності.</p> <p>Тема 13. Семіотики «советської» дійсності та умови її деконструкції.</p> <p>Тема 14. Знаково-Символічна природа текстуальності і проблема контексту. (Аналіз концепту «Політія»)</p> <p>Тема 15. Біосеміотика: проблема значення і його кодування</p> <p>Тема 16. Семіотика української дійсності в перспективі моделювання єдиного цивілізаційного розвитку.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії філософії, логіки, семіотики, лінгвістичної і комунікативної філософії, епістемології
Навчальні методи та техніки	В процесі навчання використовуються лекції, презентації, бесіди-дискусії, семінари, колоквіуми
Необхідне обладнання	Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Поточний контроль: 26-50 балів. Усна відповідь – 5 балів. Доповнення – 5 балів. Презентація - 10 балів</p> <p>Домашня залікова робота (есе) та її презентація – до 50 балів</p> <p>Обов'язковою вимогою до самостійних письмових робіт є добросовісність. Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату проміжної і поетапної оцінки за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю. Враховується присутність на заняттях та активність під час лекцій.</p> <p>Підсумкове оцінювання знань здійснюється за 100-бальною шкалою. Враховуються бали набрані в процесі</p>

	<p>поточної роботи на лекціях, семінарах, колоквиумах, самостійній роботі та бали залікової презентації. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність аспіранта під час практичного заняття.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика семіотичного повороту у філософії та його лінгвістична складова. 2. Особливості семіотичної парадигми Ч. С. Пірса. 3. Ф. де Сосюр про роль мови у сприйнятті і розуміння світу. 4. Мова як знакове і структурне опосередкування між людиною і буттям: від загальної лінгвістики до структурної антропології Клода Леві-Строса. 5. Семіотичний внесок Ч. Пірса. Розрізнення між семіологією і семіотикою. 6. Чотири риси картезіанської (класичної) філософської парадигми за Ч. Пірсом. 7. У чому полягає суть семіотичного і структурного аналізу у лінгвістиці і культурі? 8. Запропонуйте визначення пошукових завдань семіотичного аналізу дійсності. У чому полягає їхня відмінність від семіологічного аналізу? 9. Розтлумачте суть запитання: «чи існує якесь знання, не обумовлене попереднім пізнанням і знанням?» і запропонуйте свою відповідь. 10. Які нові можливості для філософського розуміння світу пропонує семіотичний підхід? 11. Ф. де Сосюр про роль мови у сприйнятті і розумінні світу. 12. Мова як знакове і структурне опосередкування між людиною і буттям: від загальної лінгвістики до структурної антропології Клода Леві-Строса. 13. У чому полягає відмінність між поняттями «самосвідомості» і «самості» у тлумаченні Ч.С. Пірса? 14. У чому суть альтернативності семіотики відносно класичного епістемологічного підходу у філософії? 15. Охарактеризуйте уявлення про знак в історії філософії: Античність – Середньовіччя – Новий час – сучасність. 16. Відмінності між поняттями «довкілля» і «середовище». Що таке «Umwelt»? 17. У чому полягає відмінність між «фізичною річчю» та «об'єктом»? Як називаються відношення між об'єктами? 18. Що таке наратив і в чому полягає його семіотичний потенціал? 19. Структура знака згідно з Ч. С. Пірсом і Ф. де Сосюром. Що є передумовою виникнення (нового) знака? 20. Охарактеризуйте основні функції знака.

21. Що таке код і на основі чого він може виникати. Що таке «семіотична компетенція»?
22. Концепт «бінарна опозиція» і його аналітичний ресурс. Яким чином він може обумовлювати мислення і розуміння?
23. Характеристика семіотичної компетенції людини та її аналітичні можливості.
24. Охарактеризуйте кожен з трьох типів знаків за Ч. Пірсом. У чому полягає природа символу як типу знаку. Що є достатньою підставою перетворення знаку у символ?
25. Знак і значення, що таке референт, денотат, конотація, означник? Вкажіть чинники творення конотацій.
26. Значення, сенс і смисл. Що є джерелами сенсу і смислу? Сміслові витoki ідеологічної конотації.
27. Поняття семіотичної матриці та її комунікативно-емоційні особливості.
28. Енкратичні та акратичні джерела значень, за Р. Бартом.
29. Дискурсивні і (ре)презентаційні форми повідомлень та їхні когнітивні особливості.
30. Поняття *семіозу*: фіто-, фізіо-, зоо- й антропосеміоз. Семіотична аналітика процесу сприйняття.
31. Визначення «семіотичної тварини» в аспекті еволюційного процесу. Природа і культура.
32. Еволюція як феноменологія семіозу і його емпатичний потенціал.
33. Семіотичний аналіз тексту і наративу з погляду на його символічну емпатичну інтенцію.
34. Соціальний процес і культура як корельовані символічні системи.
35. Мова і мовлення з погляду семіотики: провідна функція мови.
36. Знакова система, вербальна мова і влада. Особливості українського культурного досвіду. «Суржик», як семіотичне явище.
37. Залежність розуміння від перцептивного семіозу. Емпатія і дискурсивно-етичні практики.
38. Культура як семіотична система. Поняття семіотичної матриці.
39. Семіотика музики, архітектури і традиції.
40. Реальність і дійсність. Соціальне конструювання дійсності і джерела суб'єктивності. Відчуття, сприйняття та емоції як чинники комунікативно-семіотичної матриці
41. Інформація, повідомлення і знання. Текст, його структура і підґрунтя. Неповнота (недостатність) інтесуб'єктності.
42. Знаково-символічна природа текстуальності і проблема контексту. (Аналіз концепту «Політія»)
43. Прагматичний вимір семіотики. Розрізнення реальності і дійсності, роль наративів і дискурсів.
44. Проблема симулякрів і симуляції в розумінні, повідомленні й активності. Від дійсності до гіперреальності.

	<p>45. Семіотична аналітика «совєтської» дійсності та семіотичні передумови її деконструкції.</p> <p>46. Біосеміотика як сучасний напрям науки: проблема значення і його кодування</p> <p>47. Порівняльні семіотичні матриці у творчості Т. Шевченка і І. Франка («Садок» і «Поле»).</p> <p>48. Семіотика української дійсності в її колоніально-комуністичній ретроспективі і в перспективі моделювання єдиного цивілізаційного розвитку.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК
Схема курсу «Семіотичний аналіз»

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма: лекція, семінар самот. робота, дискусія	Матеріали	Література додаткова і ресурси в інтернеті	Завдання год	Термін виконання
10.02. 2020 з 16.40 до 18.10	Тема 1. Семіотичний поворот у філософії і його лінгвістична складова. Речі-знаки-об'єкти. Сенси і смисли. Подолання картезіанства. Поняття семіозу. Семіоз як предмет семіотики.	лекція	<i>Ділі Дж.</i> Основи семіотики. Львів, 2000. С. 36-69, <i>Пирс Ч.</i> Некоторые последствия четырех неспособностей. С. 48-96.	<i>Лангер С.</i> Философия в новом ключе: Москва: 2000. С.9-28. <i>Мечковская Н.</i> Семиотика: язык, природа, культура. Москва, 2007.	2 год. ауд. 2 самот.	1 тиж
17.02 з 16.40 до 18.10	Тема 2. Семіотика і семіологія. Історія семіотики. Моделі знаків у Пірса і Сосюра. Типи знаків, мова запахів, жестів, смаків; семіотична компетенція. Верб. мова як знакова система	лекція	<i>Ділі Дж.</i> Основи семіотики. С. 160-190. <i>Сосюр Ф.</i> Курс загальної лінгвістики. К. 1998. С. 18-37; 279-292.	<i>Почепцов Г. Г.</i> Семиотика. Київ, 2020. С. 11-95.	2 год. ауд. 2 самот.	1 тиж
17.02	Семінар 1. Семіотичний поворот	Бесіда-	<i>Ділі Дж.</i> Основи семіотики. С.	Сосюр Ф. Курс загальної	2 год. ауд.	1 тиж

о 18.10	у філософії і його лінгвістична складова. Речі-знаки-об'єкти. Критика картезіанства. Поняття семіозу	дискусія	36-69. <i>Пирс Ч.</i> Некоторые последствия четырех неспособностей (картезіанства). С. 48-96.	лінгвістики. К.1998.С.18-37; 279-292.	2 самост.	
24.02 з 16.40 до 18.10	Тема 3. Знак, суспільство, комунікація. Про дії із знаками. Елементи соціально-культурної семіотики. Семіотичне розуміння досвіду і його зміст. Культурна контекстуальність досвіду.	лекція	<i>Ділі Дж.</i> Основи семіотики. С. 82-116. <i>Ядацький Я. Ю.</i> Метафізика і семіотика. (Дії зі знаками. С.154-195).	<i>Чарльз В. Моріс.</i> Основи теорії знаків // Семіотика. Антологія. 45-98. <i>Павлюк Л.</i> Знак, символ, міф у масовій комунікації. С. 8-24.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
02.03 з 16.40 до 18.10	Тема 4. Семіоз та його рівні. Знаки як медіатор семіозу. Зоосеміотика й антропосеміотика. Фізіосеміоз і фітосеміоз. Еволюція, семіоз і етика.	лекція	<i>Ділі Дж.</i> Основи семіотики. С. 58-160. <i>Realism for the 21-st Century.</i> A John Deely Reader. Ed. by P. Cobly. P. 54-91.	<i>Пирс Ч. С.</i> Фаллибализм, непрерывность и эволюция / Принципы философии. Том I. Санкт-Петербург, 2001. С. 116-139. <i>Чарльз В. М.</i> Знаки і дії. С. 129-144.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
02.03 о 18.10	Семінар 2. Еволюція, семіоз і етика. Семіотичне розуміння культури. Розвиток культури й еволюція розуму. Семіотичні основи комунікації. Чи розумні тварини? Вплив концепції культури на концепцію людини.	Бесіда-дискусія	<i>Гірц К.</i> Інтерпретація культур. С. 9-43-104. <i>Мечковская Н. Б.</i> Семіотика: Язык. Природа, Культура. С.6-20.	<i>Realism for the 21-st Century.</i> A John Deely Reader. Ed. by P. Cobly. P. 54-91. <i>Либерман Д. Е.</i> История человеческого тела. Эволюция, здоровье и болезни. М, 2018.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
09.03 з 16.40 до 18.10	Тема 5. Людина як семіотична тварина. Знакові системи опосереднення зв'язків між твариною і середовищем. Семіотична компетенція людини та її відмінність від семіотичної компетенції тварини. Поняття природи до і після 17 століття.	лекція	<i>Deely John.</i> Semiotic Animal. A postmodern definition of human being transcending Patriarchy and Feminism. P.11-35, 43-64, 99-127. <i>Карась А.</i> Єдність культури і природи з погляду семіотики // <i>Ділі Д.</i> Основи семіотики. С. 7-15.	<i>Ділі Дж.</i> Основи семіотики. С. 190-201. <i>Philosophical Writings of Peirce.</i> Selected and edited with an introduction by Justus Buchler / Dover Publication. Inc. New York, 1955. (Logic as Semiotic: The Theory of Signs. P. 98-120).	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
16.03	Тема 6. Що таке «об'єктивна	лекція	<i>Deely John.</i> Purely Objective	<i>Deely John.</i> Four Ages of	2 год. ауд.	1 тижд.

о 16.40 з 16.40 до 18.10	реальність» і як вона можлива? Об'єктивність і суб'єктивність в семіотичному аналізі реальності. Об'єктивність як відгалужена система відношень. Структура стійких відношень як суб-станційна основа об'єктивності.		Reality. Mouton de Gruyter. Berlin-New York, 2009. P. 3-110. <i>Дерріда Ж.</i> Структура, знак і гра в дискурсі гуманітарних наук // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – С. 457-478.	<i>Understanding. The First Postmodern Survey of Philosophy from Ancient Times to the Turn of the Twenty-first Century.</i> University of Toronto Press. 2001.	2 самост.	
16.03 о 18.10	Семінар 3. Аналіз семіотичного тлумачення об'єктивності та суб'єктивності. Знаки і їхні референційні особливості. Розрізнення матеріального та ідеального. Віртуальність і дійсність. Текст і автор. Денотація і конотація. Проблема контекстуальності та істини.	Бесіда-дискус.	<i>Deely John.</i> What Distinguishes Human Understanding? South Bend, Indiana. 2002. P. 5-120. <i>Лободанов А. П.</i> Семіотика искусства. (Референція. С. 140-151). <i>Ядацький Я. Ю.</i> Метафізика і семіотика. (Про істину. С. 170-195).	<i>Deely J. Four Ages of Understanding. The First Postmodern Survey of Philosophy from Ancient Times to the Turn of the Twenty-first</i>	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
23.03 з 16.40 до 18.10	Тема 7. Життєвий світ, умвельт та інненвельт. Код і значення. Головні функції знаків. Довкілля і культурні витоки умвельту.	Лекція	<i>Deely J.</i> Innenwelt and Umwelt // Вісник ЛНУ імені І. Франка. Серія: Філософські науки, № 21. С. 3-17.	<i>Riin Magnus and Kalevi Kull.</i> Roots of Culture in the Umwelt. file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/CЕМІОТИКА/SILABUS/Roots_of_Culture_in_the Umwelt.pdf	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
30.03 з 16.40 до 18.10	Тема 8. Залежність розуміння від перцептивного семіозу. Семіоз чуттєвості. Концепти і емоції. Емпатія і дискурсивно-етичні та наративні практики.	лекція	<i>Deely John.</i> What Distinguishes Human Understanding? South Bend, Indiana. 2002. (The Semiosis of Sensation. P. 33-38).	<i>Фельдман Барретт Ліза.</i> Як народжуються емоції? Харків, 2018.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
30.03 о 18.10	Семінар 4. Символічне перетворення. Моделювальна функція мови й емоційна гранулярність. Комунікація та емоційне конструювання дійсності. Переусвідомлення відношення між цивілізацією і	Бесіда-дискусія	<i>Фельдман Барретт Ліза.</i> Як народжуються емоції? Харків, 2018. <i>Лангер С.</i> Філософія в новому ключі. С. 28-51.	<i>Paul Cogley.</i> What the Humanities are for: A Semiotic Perspective. URL: https://eprints.mdx.ac.uk/14426/1/What%20the%20humanities%20are%20for%2017%20Nov%2014.pdf	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.

	природою. Нове розуміння людини і новий гуманізм.					
06.04 з 16.40 до 18.10	Тема 9. Культура як семиотична система. Поняття семиотичної матриці. Соціальні семиотичні системи. Семиотика музики, архітектури і традиції.	лекція	<i>Гірц К.</i> Інтерпретація культур. С. 9-43. <i>Лангер Сьюзен.</i> Філософія в новому ключі: Исследование символики разума, ритуала и искусства. С. 183-219.	<i>Лободанов А. П.</i> Семиотика искусства: история и онтология. Москва: ГИИ, 2011. С.155-171; 202-263; 452-504.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
13.04 з 16.40 до 18.10	Тема 10. Реальність і дійсність. Соціальне конструювання дійсності та джерела об'єктивності і суб'єктивності. Філософський аналіз як інтерпретація дійсності.	лекція	<i>Deely John.</i> Purely Objective Reality. (The Social Construction of Reality. P. 110-123) <i>Карась А.</i> Семиотична перспектива інтерпретації реальності як дійсності // Філософська думка. № 5, 2008.	<i>Карась А.</i> Реальність і філософія у семиотичному аспекті // Записки наукового Товариства Шевченка. Том 256. Львів, 2008. С. 469-484.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
13.04 о 18.10.	Семінар 5. Соціальний семіоз і семиотика. Лінгвокультурний простір як форма репрезентації життєвого світу людини Англії кінця ХУ – початку ХУІІ століття.	дискусія	<i>Андрейчук Н. І.</i> Семиотика лінгвокультурного простору Англії кінця ХУ – початку ХУІІ століття. Львів, 2011. С. 84-119.	Бурдые П. О символической власти //Бурдые П. Социология социального пространства. СПб.: Алетея, 2007, с. 87-96	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
20.04 з 16.40 до 18.10	Тема11. Інформація, комунікація, повідомлення і знання. Дискурсивні і презентативні форми повідомлень. Текст, його структура і підґрунтя.	лекція	<i>Лангер С.</i> Філософія в новому ключі: Исследование символики разума, ритуала и искусства. С. 73-94. <i>Барт Р.</i> Война языков // Избранные работы: Семиотика, Поэтика. Москва, 1994. С.535-541.	Почепцов Г. Контроль над разумом. К.: КМА, 2012.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
27.04 з 16.40 до 18.10	Тема 12. Проблема симулякрів і симуляції в розумінні, повідомленні й активності. Від дійсності до гіперреальності.	лекція	Бодрийяр Ж. Симулякри і симуляція. Київ, 2004: http://shron1.chtyvo.org.ua/Jean_Baudrillard/Symuliakry_i_symuliatsiia.pdf	<i>Бодрийяр Ж.</i> Символічний обмін та смерть // https://ukrlib.com.ua	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.
27.04 о 18.10	Семінар 6. Семиотика імперської та «советської» дійсності. Смилова основа комуністичної	Бесіда-дискусія	<i>Почепцов Г.</i> Семиотика. С. 223-418. <i>Забужко О.</i> Мова і влада. http://exlibris.org.ua/zabuzko/r02.html	<i>Гірц К.</i> Інтерпретація культур. Вибрані есе. Пер. з англ. Київ, 2001. С. 365-384.	2 год. ауд. 2 самост.	1 тижд.

	ідеології та її емотивна символіка. Раціональне, мітологічне і політичне конструювання смислів і сенсів. Мова і топологія номінування. Монументальні символи і коди. Семіотика влади.		Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція. <i>Чекан Ю.</i> «Життя за царя» М. Глінки та імперська ідеологія /file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/A%201%20%20наука/НАУКОВИЙ%20ЗБІРНИК%20НТШ/ТЕКСТИ%20МОНОГРАФІЙ/Ю.%20Чекан%20Глінка%202.pdf	https://docs.google.com/viewer?url=https://ukrcenter.com/FilesRepository/Literature/Upload3/a0c10a5a-7ad4-4473-bcc4-9a3b62ab7971.pdf		
04.05 з 16.40 до 18.10	Тема 13. Знаково-символічна природа текстуальності і проблема контексту. Семантичні і несемантичні повідомлення. Семіотичні системи науки і музики. Музика як мова, інформація й емоція.	лекція	<i>Еко Умберто.</i> Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. Л.: Літопис, 2004. С. 247-281(Розділ 7.1) <i>Лободанов А. П.</i> Семіотика искусства. С. 202-263.	<i>Эко Умберто.</i> Отсутствующая структура. ТК "Петрополис", 1998. С. 385-391	2 год. ауд. 2 самост.	1 тиж
11.05 з 16.40 до 18.10	Тема 14. Біосеміотика як аналітична теорія семантичних відношень в еволюційному процесі. Семіотика свободи. Семіотичне обрештування життя. Проблема значення та його біологічне і культурне кодування.	лекція	<i>Kalevi Kull.</i> Codes: necessary, but not sufficient for meaning-making: file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/CEMIOTИКА/Kurs%20%20Codes_Necessary_but_not_sufficient_for_m.pdf <i>Hoffmeyer J.</i> A Biosemiotic Approach To The Question Of Meaning. file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/CEMIOTИКА/Meaning%20A_Biosemiotic_Approach_to_the_Question_o.pdf	<i>Favareau D.</i> Symbols are Grounded not in Things, but in Scaffolded Relations and their Semiotic Constraints. file:///C:/Users/anatolijkaras/Documents/CEMIOTИКА/ASPIRANT%20Symbols_are_Grounded_not_in_Things_but_i.pdf	2 год. ауд. 2 самост.	
11.05 о 18.10	Семінар 7. Семіотичний аналіз природи і структури розуміння та соціально-культурної активності на прикладі феномену «політій».	Бесіда-дискусія	<i>Ильин М.</i> Полития (Семіотика культурних процесів) // Семіотика. Антологія, Москва. 2001. С. 613-625.	Аристотель. Політика. Нікомахова етика.	2 год. ауд. 2 самост.	
18.10. 2020 з 16.40 до 19.30	Тема 15. Дискурсивні, наративні і презентативні форми панування через культуру. Семіотичний аналіз культурних передумов імперіалізму й колоніалізму Деконструкція дихотомії	лекція 4 год.	<i>Saïd E.</i> Культура й імперіалізм. Київ: 2007. С. 111-135; 365-393. <i>Андерсон Р.</i> Дискурсивне походження диктатури і демократії. http://universum.lviv.ua/magazines	<i>Томпсон Е.М.</i> Трубадури імперії. Російська культура і колоніалізм. Київ: Основи, 2006. С. 242-312.	4 год. ауд. 2 самост.	

	«культура-цивілізація». Колаборація, незалежність і визволення.		/universum/2003/4/dem.html			
25.05 о 16.40	Семінар 8. Семіотика української дійсності в культурно-смісловій ретроспективі і перспективі текстуального-емоційного моделювання єдиного цивілізаційного розвитку. Аналіз симулятивної культури малоросійства: витоки гетерокефальної ідентичності та семіотичні умови її подолання.	Бесіда	<i>Содомора А.</i> Шевченків садок, Франкове поле. Львів, 2015. <i>Томпсон Е.М.</i> Трубадури імперії. Російська культура і колоніалізм. Київ: Основи, 2006. С. 242-312. <i>Масенко Л.</i> Мова і політика. К.: Соняшник, 1999. С. 33-49.	<i>Маланюк Є.</i> Книга спостережень. (Малоросійство. С. 229-247).	2 год. ауд. 2 самост	

Професор

А. Ф. Карась